



# НОРМАТИВНА БАЗА В БУДІВНИЦТВІ: ЗРІЗ ПО СЬОГОДЕННЮ (початок 2018 року)



# НОРМАТИВНА БАЗА – ІНСТРУМЕНТ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ





# СФЕРА ДІЇ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ У БУДІВНИЦТВІ

- Вишукування, проектування та територіальна діяльність
- Містобудівна документація
- Планування та забудова територій
- Загально-технічні вимоги до життєвого середовища
- Об'єкти будівництва
- Експлуатація, ремонт, реконструкція та реставрація
- Кошторисне нормування
- Промислова продукція будівельного призначення

**Стан нормативної бази у будівництві,  
обов'язкової до застосування (національна гілка)**  
Середній вік дії – 20 років (в 1991 – 7 років)

### **ДБН – 109**

20 ДБН – більше 20 років  
30 ДБН – більше 10 років  
За останні 5 років  
були прийняті 35 ДБН  
(в т. ч. в 2014 році 22)  
На 2018 рік – всі ДБН перехідні  
з попередніх років.  
Як приклад,  
ДБН В.2.3-6:201Х  
«Мости та труби. Обстеження і  
випробування» –  
прийнято  
й не опубліковано

### **СНиП (45), СН (20)**

Вік близько 35 років  
Промислові будівлі Склади  
Тунелі  
Залізні дороги  
Аеродроми  
Контактні мережі  
електрифікованого  
транспорту  
Холодильники  
Теплові мережі  
та інші об'єкти

### **ДСТУ на процеси**

306 розроблені  
та прийняті  
Мінрегіоном,  
більш ніж 100 НТД  
чинні понад 10 років  
та потребують  
перегляду

**Згідно Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики  
з нормативного забезпечення будівництва в Україні на період до 2015 року  
заміна СНіПів на ДБНи повинна завершитися до 2015 року.  
Робота не завершена і немає нової Концепції та плану роботи.**



# СТАН З ГАРМОНІЗАЦІЇ ЄВРОСТАНДАРТІВ В БУДІВНИЦТВІ

## Єврокоди – стандарти на проектування конструкцій

- 58 прийняті й гармонізовані в 2013 році з національними додатками
- 3 2013 року у 12 Єврокодів в ЄС внесені зміни, які в Україні не гармонізовані
- Больш ніж 2/3 Єврокодів будуть зкориговані у найближчі 2–3 роки

## Євростандарти, що підтримують Єврокоди

- Кількість – 472
- Гармонізовані – 186
- Вимагають перегляду з урахуванням внесених змін в ЄС – 46

## Євростандарти на будівельні вироби

- Кількість – 2744
- Гармонізовані – 610
- Вимагають перегляду з урахуванням внесених змін в ЄС – 272

**Наслідки: відставання у проектуванні за Єврокодами в Україні, недостатнє залучення міжнародних інвестицій, складності з виходом вітчизняних виробників на ринок ЄС**



# ФІНАНСУВАННЯ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ У БУДІВНИЦТВІ ЗА РАХУНОК БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ

Фінансування році за бюджетною програмою (КПКВК 2751030)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Розроблення проектів ДБН	880 580	1 095 835	465 964	1 118 594	1 898 791	2 456 000
Розроблення проектів ДСТУ EN	2 706 291	527 000	1 052 355	0		0
Всього, грн:	3 586 871	1 622 835	1 518 319	1 118 594	1 898 791	2 456 000
Вступило в дію ДБНів:	6	22	2	5	0	

**Приклад:** В бюджетній програмі на 2018 рік по Укравтодору на наукове обґрунтування та розроблення нормативної бази дорожнього будівництва спрямовується більше 35 млн грн

## **Потрібно:**

1. Збільшити обсяги бюджетного фінансування НТД з урахуванням розроблення проектів стандартів починаючи з 2019 року.
2. Активізувати залучення фінансових ресурсів бізнесу будівельної галузі.
3. Залучити кошти Європейського Союзу на розвиток нормативної бази у будівництві.



# ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ У БУДІВНИЦТВІ

## Закон України «Про будівельні норми»

Ст. 11. п. 4. У разі, якщо у будівельних нормах є посилання на стандарти, то ці стандарти є обов'язковими до застосування

## Закон України «Про стандартизацію»

Ст. 23. п. 2. Національні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються на добровільній основі крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами

ПРОТИРІЧЧЯ

### ДБН (109)

Обов'язкові до застосування

### ДСТУ, ДСТУ-Н, на які є посилання у ДБН

306 прийнятих Мінрегіоном  
Обов'язкові до застосування

Вимоги до проектування будівель і споруд	166
Вимоги до безпеки виробництва	32
Вимоги до випробувань на вогнестійкість	26
Вимоги до оцінювання технічного стану будівель і споруд	16
Вимоги до безпеки дорожнього руху	12
Вимоги до розроблення НТД, проведення експертизи проектів	6
Інші стандарти	48



# ПРОЕКТ ЗАКОНУ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ» (№ 6577)

## Передбачено у проекті Закону

Виключити з тексту п. 4, ст. 11, «У разі, якщо у будівельних нормах є посилання на стандарти, то ці стандарти є обов'язковими для застосування»

Ст. 5, п. 2 «Об'єктами нормування є ... об'єкт будівництва, містобудування та архітектури на етапах його життєвого циклу (архітектурне рішення, проектування, будівництво, ліквідація) та його складові частини...»

Ст. 10, п. 3 «Виконавцями робіт з нормування у будівництві є базові організації у будівництві...»  
Протиріччя із Законом України «Про здійснення державних закупівель» п.23, ст.1 «Роботи з нормування у будівництві» є предметом конкурсних торгів

## Наслідки

Не визначено, що робити зі стандартами обов'язкової дії; Необхідність у додатковому бюджетному фінансуванні

Не включення терміну «експлуатація об'єкту» створює нормативну прогалину у їх експлуатації при відсутності інших НТД

Затримка на декілька місяців із розробленням проектів ДБН

## Пропозиції

Для зняття протиріччя із Законом «Про стандартизацію» додати прикінцеве положення для врегулювання юридичної колізії між Законами України «Про стандартизацію» та «Про будівельні норми» стосовно обов'язковості застосування стандартів, які стосуються розрахунків та методів проектування, складу та змісту проектної документації та процесів виконання будівельних робіт

Включити в п. 2, ст. 5 термін «експлуатація»

Виключити із тексту Закону України «Про здійснення державних закупівель» п.23, ст.1 «Роботи з нормування у будівництві»





# ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ № 7123

Передбачено Законом

Наслідки змін до законодавства

## 1. Закон України «Про архітектурну діяльність»:

Стаття 1.

... проект – документація будівництва об'єктів архітектури, що складається з креслень ... та відповідає вимогам державних стандартів, будівельних норм і правил

Виключення з тексту Закону «державних стандартів» унеможливилює використання в проектах гармонізованих Єврокодів (Євростандартів) та обов'язкових ДСТУ при проектуванні

## 2. Закон України «Про інвестиційну діяльність»:

Стаття 8.

Суб'єкти інвестиційної діяльності зобов'язані:  
– додержуватись державних норм і стандартів.  
– виконувати вимоги державних органів та посадових осіб...

Виключення з тексту Закону зобов'язань з дотримання державних норм і стандартів залишає інвестора наодинці із посадовими особами

## 3. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»:

Стаття 40.

Головний державний санітарний лікар України:  
– погоджує державні стандарти, державні будівельні норми, технічні регламенти на виробі, продукцію, сировину, технології ... в частині вимог щодо їх безпеки для здоров'я і життя людини

Виключення з тексту Закону «державні стандарти» та «технічні регламенти» включає до об'єктів нормування об'єкти стандартизації



# ПРОЕКТ ПРОПОЗИЦІЙ ВІД БІЗНЕС-АСОЦІАЦІЙ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ЩОДО НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУДІВНИЦТВА

Проект Пропозицій від бізнес-асоціацій та науково технічної спільноти будівельної галузі щодо нормативного забезпечення будівництва

Мінрегіону до кінця квітня 2018 року створити постійно діючу Робочу групу із залученням представників Технічних комітетів, базових організацій з науково-технічної діяльності, профільних громадських організацій під головуванням Заступника Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України та представника від бізнес асоціацій для планування та контролю за виконанням плану розробки та перегляду нормативних документів в будівництві, який передбачає конкретні заходи:

- ▶ для членів робочої групи;
- ▶ для технічних підрозділів Мінрегіону
- ▶ для бізнес-асоціацій будівельної галузі.